

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2023-2025

Olhavan Tenavatupa

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan:

Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

- Suomessa yhdenvertaisuuslaissa edistetään yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjintää perustuen näihin ihmisen ominaisuuksiin. Sekä tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta.
- Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan.

(Lähde: [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma | Opetushallitus \(oph.fi\)](#))

Tasa-arvo-lain (609/1986) tarkoitus on:

- estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.
- Tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Suomessa tasa-arvolaille ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa.
- Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.
- (Lähde: [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma | Opetushallitus \(oph.fi\)](#))

Iin kunnan varhaiskasvatussuunnitelma:

- Iin kunnan inklusiivisessa toimintakulttuurissa edistetään osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassa.
- Jokainen henkilöstön jäsen on tärkeä osa kasvatusyhteisöä. Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä.
- Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta.
- Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa.

lin kunnan varhaiskasvatussuunnitelma:

- Varhaiskasvatus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia.
- Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.

Iin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelma:

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria –

- Iin kunnan esiopetuksen toimintakulttuuri tukee avointa vuorovaikutusta ja yhteisöllisten toimintatapojen kehittymistä.
- Esiopetuksen toiminnassa näkyvät lapsiryhmässä edustettuna olevat kielet ja kulttuurit sekä uskonnot ja katsomukset.

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan:

1. tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa
2. asetetaan kehittämiskohteita
3. laaditaan toimenpiteitä toimintakausille 2023-2025.

Nykytilan kartoitus:

Selvitys tehty 1.2.2024. Selvitys tehtiin vanhempien kyselyn, lasten kyselyn ja henkilöstön kuulemisen pohjalta.

- Vanhemmille suunnatussa kyselyssä tuli esille, että ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toimintaan, kokevat toiminnan tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena ja nämä asiat hoidettu hienosti ja otettu lapset huomioon.
- Lapsille suunnatussa kyselyssä lapset kokivat, että tulevat mielellään päiväkotiin ja saava leikkiä sellaisia leikkejä mitä haluavat ja kertovat kiusaamisesta aikuiselle, jos sitä ilmenee. Kyselyssä tuli ilmi, että vuorovaikutus taidossa lähinnä kuuntelemisen taidossa olisi haastetta, jonka huomioimme nyt suunnittelussa.

Nykytilan kartoitus jatkuu:

- Henkilöstön kyselyssä tuli esille, että toimimme positiivisesti ja hyvässä vuorovaikutuksessa toistemme kanssa. Useampia kehittämisen kohteita tuli, joista nostamme tähän suunnitelmaan tärkeimmät.

Kehittämiskohteiden toimenpiteet, aikataulut ja vastuut

TEEMA	TAVOITE	KEHITTÄMISTOIMENPITEET 2023-2024	AIKATAULU, VASTUUHENKILÖ, MILLOIN ARVIOIDAAN	ARVIOINNIN TULOKSET
Lasten keskeinen ja lapsi-aikuisen vuorovaikutus	<ul style="list-style-type: none"> Vuorovaikutuksellinen kuuntelemisen taidon kehittyminen	<ul style="list-style-type: none"> Harjoitellaan puheenvuoro-pupun avulla kaikissa päivittäisissä tilanteissa aikuisen ohjaamana toisen kuuntelemisen taitoja.	<ul style="list-style-type: none"> Helmi-toukokuu Arviointi toukokuussa	
Hallinto ja johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> Saada tasa-arvoisesti/ ajanmukaisesti tietoa ja ohjeita koulutuksista, työtä koskevista asioista ja tehtävistä. Tiimin viikkopalaverit	<ul style="list-style-type: none"> Toive, että hallinnon osalta muistaisivat kaukana olevan yksikön tiedottamista tasa-arvoisesti Huolehdimme, että saamme teams-linkit palavereihin yhteiseen sähköpostiin tavoittaakseen kaikki työntekijät	<ul style="list-style-type: none"> Helmikuusta alkaen Arviointi toukokuussa	
Pedagoginen toiminta pienten lasten kohdalla	<ul style="list-style-type: none"> Pienten lasten kiinnostusten kohteiden huomioiminen pedagogisessa toiminnassa	<ul style="list-style-type: none"> Kysellään vanhemmilta ja huomioidaan vasuissa nousseet asiat lasten mielenkiinnon kohteita. Havainnoidaan varhaiskasvatuksessa lasten toiminnassa nousevia mielenkiinnon kohteita.	<ul style="list-style-type: none"> Helmi-toukokuu Arvioidaan toukokuussa	

Kehittämiskohteiden toimenpiteet, aikataulut ja vastuut jatkuu

TEEMA	TAVOITE	KEHITTÄMISTOIMENPITEET 2023-2024	AIKATAULU, VASTUUHENKILÖ, MILLOIN ARVIOIDAAN	ARVIOINNIN TULOKSET
Tilat ja ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> Toimivat liukumäet ja rimpuilutelineet tasa-arvon kannalta Rikkinäisten tavaroiden uusiminen	<ul style="list-style-type: none"> Parempi liukumäki pihalle. Pienille rimpuiluteline Ehjä lelujen säilytyslaatikko pihalle. Lisää hiekkaa hiekkalaatikkoon Ehdotetaan ja kysytään esihenkilöltä pihatarvikkeiden uusimisista.	<ul style="list-style-type: none"> Helmi-toukokuu Arviointi toukokuussa	

Materiaalia

- [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)
- [Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu oppilaitoksissa \(OPH\)](#)
- [Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#)
- [Yhdenvertaisuuslaki](#)
- [Tasa-arvokompassi esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen](#)
- [Tasa-arvokompassi perusopetukseen](#)
- [Tasa-arvo toimintakulttuurin keskiöön materiaalipankki](#)
- [Koulu vailla vertaa –opas yhdenvertaisuussuunnitteluun](#)
- [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perusopetuksessa ja päiväkodissa/Oulun yliopiston julkaisu](#)
- [KARVIN selvitys Tasa-arvo teoiksi ja todeksi](#)
- Nykytilan kartoitusta varten tutustu: [Unicefin kysely nuorille](#)